

replică nu numai energetică, dar și convingătoare din partea colegilor mai tineri: Adrian Damian, Luminița Borta, Mirela Popescu, Lia Deaconu, Cornelia Niculescu și alții.

Din păcate, pe fundalul unor inconsecvențe stilistice și al puternicei dorințe de afirmare (cu orice preț?) a

unor interpreți, spectacolul suferă ici și colo în ceea ce privește cursivitatea și adevărul emoțional; unele poante se repetă sau pică „în podea”, fără șansa de a trece rampa, iar înverșunarea unor dialoguri se transformă în țipete neinteligibile (păcat ce pare să înflorească astăzi cu nejustificată hăr-

nicie pe scenele noastre). Dincolo de aceste scăderi, premiera, onorată și de prezența entuziastă a consulului general al Italiei la București, dr. Lucio Demichele, anunță o stagiune ambițioasă la Teatrul „Al. Davila”.

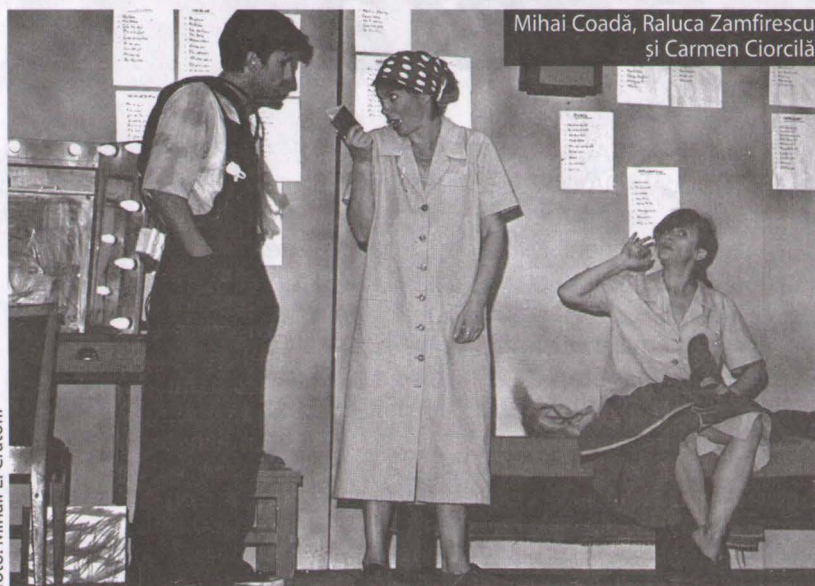
Ion Parhon

Joc cu sumă zero

SCHIMB URGENT... TREI SURORI de Nagle Jackson ● **TEATRUL „TOMA CARAGIU”** din PLOIEȘTI ● Data reprezentației: 9 octombrie 2000 ● Traducerea, adaptarea, regia și comentariul muzical: Petre Bokor ● Scenografia: Maria Miu ● Distribuția: Ana Bart/Nadiana Sălăgean (Nina), Raluca Zamfirescu (Maria Stepanovna), Carmen Ciorcilă (Lena), Nicolae Urs (Serghei Stepanovici), Marian Despina (Timofei), Ilie Gălea (Nikolai), Lucia Ștefănescu (Ludmila Nevcenka), Roxana Ivanciu (Anna), Mihai Coadă (Boris), Dragoș Cămpan/Nicolae Nastasia (Sașa).

involuntar. Acțiunea e dinamică, în final toată lumea e altfel decât la început, dar, din păcate, deși unii știu să-și valorifice șansele, iar alții, inevitabil, pierd, nimeni nu e mai bun. E un joc cu sumă zero și cu final deschis: „Dacă am ști, dacă am ști...”. Așa cum face de câte ori colaborează cu un teatru românesc, regizorul Petre Bokor are și o propunere de repertoriu interesantă: el a tradus și a adaptat o piesă vie și decentă ca literatură, despre ceea ce există și ne frământă, despre ceva la care merită să ne gândim împreună, public, artiști și, de ce nu?, cronicari. Ca și regizorul din piesă, Bokor îi înțelege pe toți, nu e doar delicat, ci și subtil, limbajul lui teatral, lipsit de ostentația inovației, dar și de praful tradiției, este expresiv. Dar, ca și regizorul din piesă, nu are curajul unor modificări dureroase, al unor refuzuri decise. Fluiditatea narațiunii scenice este neplăcut întreruptă de dese schimbări de decor, muzica (excelentă) încântă, dar intervine o relaxare care – paradoxal – obosește: la fiecare câteva minute e necesar un nou efort de concentrare. Mai grav este ceea ce se petrece în final: conform „indicațiilor” noului manager, din trei surori au rămas două, evoluând într-o comedie muzicală. Pe scenă năvălește baletul „Majestic” al Teatrului de Revistă din localitate și se consumă multe minute într-un dans ce se vrea de performanță și nu e, ce se vrea rusesc și nu e: critica prostului-gust devine, prin exces de durată și răvnă, triumful lui.

Echipa actoricească este solidară cu regizorul, se joacă legat, cu respect pentru nuanțe și cu grijă pentru ceea ce are de spus și de făcut partenerul. Lucia Ștefănescu mi s-a părut a fi izbutit cel mai bine să arate cum ifoșele vedetei maschează drama defezării, eșecul talentului – real – în noile condiții. Înlăturarea nedreptății nu aduce automat dreptatea. Utopia

Mihai Coadă, Raluca Zamfirescu și Carmen Ciorcilă

foto: Mihail E. Cratofil

Printr-o coincidență, așa cum viața organizează uneori de dragul teatrului, dansatorul de renume mondial Vladimir Vasiliev a fost destituit din funcția de director al Teatrului Mare din Moscova („Bolșoi”) exact a doua zi după ce văzusem la Ploiești premiera unei piese scrise de un autor american despre ecurile căderii comunismului în structura artistică și umană a unui colectiv artistic din Sankt-Petersburg. În viață, în locul lui Vasiliev a fost numit un dirijor de renume mondial și un manager însărcinat să pună ordine în bugetul teatrului. În piesă, e la fel. Fragila pânză de păianjen a relațiilor dintre oamenii mici care spun cuvinte mari (ei străduindu-se mereu să fie la

înălțimea cuvintelor) este sfâșiată de cioburile istoriei, e murdărită de mărul adus și lăsat în urmă de fluxul schimbărilor.

Pentru stagiunea 1991–1992, în imaginarea teatru din piesă se repetă **Trei surori**. La Kremlin „se repetă” scena complotului. În cabine, oamenii află cât de scump este plătită împlinirea oricărei speranțe, fie că este rolul mult visat dintr-o piesă, fie că e libertatea pentru popor. Dramaturgul împletește cu îndemănare și cu inteligență firele acțiunii: oamenii se dezvăluie, se ascund, mint și se mărturisesc. Textul și subtextul din piesa lui Cehov fixează reperele în funcție de care toate personajele evoluează și se definesc, voluntar sau

comunistă a frânt nu doar destinul celor care i s-au opus sau n-au acceptat-o, ci și pe al celor care i s-au adaptat. Nicolae Urs este convingător până aproape de final; supunerea sa în fața noilor reguli este lipsită însă de dramatismul opțiunii. Ilie Gălea ar trebui să fie elementul dinamic al piesei; nu este, deși nu i se poate

reproșa ceva anume, ci un fel de lipsă a curajului în asamblarea bucăților din care se compune rolul. Raluca Zamfirescu și Carmen Ciorcilă interpretează cu devotament partiturile care întregesc evoluția întregului. Incertă, Ana Bart.

Dincolo de împliniri sau neîmpliniri, spectacolul teatrului din Ploiești are

ceva tulburător: zgomotul și tropăiturile dansului final parazitează nu numai piesa lui Cehov, ci și piesa despre piesa lui Cehov. De la scriitorul rus la dramaturgul american și la artiștii români, același murmur: „Dacă am ști, dacă am ști...”

Magdalena Boiangiu

Înainte de moda tandemurilor politice președinte-premier, cupluri de actori – tovarăși de muncă și, uneori, de viață – au decis să se producă sistematic împreună, spre mai marea glorie a teatrului și a lor personală. De regulă, asemenea demersuri izbutesc cel mai bine în cazul unor comedii casnice, fără ambiții deosebite, care combină amuzamentul cu tandrețea și vivacitatea cu tristețea. Tocmai acestea sunt însușirile piesei *Vecina de alături* de Pierre Chesnot, jucată la Teatrul Național din București de Adela Mărculescu și Damian Crășmaru. Nu i-a fost greu regizorului să-i armonizeze pe cei doi actori, care apucaseră să se rodeze bine împreună, în chip și fel. Mai recent, publicul i-a aplaudat în *Dragă mincinosule* de Jerome Kilty, după corespondența lui G.B. Shaw cu Stella Campbell, piesă foarte iubită la noi.

Piesa de față povestește încă o dată cum doi însingurați, întâmplător vecini de bloc, ajung să-și pună împreună apartamentele și existențele. Inițiativa aparține, ca și în viață, femeii, în general mai puțin dispusă să se resemneze la singurătate, mai ales că nu are, precum bărbatul, un hobby: în speță, împăierea de păsări. Neîncrederea este repede depășită, gafele sunt trecute cu vederea, umorul alungă stânjeneala; în ultimă instanță, comedia salvează omenia. Viața reîncepe la cincizeci de ani și este consacrată cu entuziasm procreației: probabil ca rezultat al tratamentului fertilizator, cei doi vor avea trei gemeni.

Regizorul, el însuși actor, știe că, în asemenea cazuri, succesul este al interpreților sau nu este deloc. Victor Moldovan practică o dialectică subtilă a disciplinei și libertății. El controlează riguros, probabil cu ceasul în mână, ritmul și tempo-ul, dar este în același timp flexibil, îngăduind margini de manevră, inițiative de detaliu, abateri de tip *rubato*. Adela Mărculescu este seducătoare ca întotdeauna, dar mai echilibrată ca oricând. Amplitudinea vocii, dinamica trupului, intensitatea emoției sunt păstrate în interiorul unui interval rezonabil și confortabil. Jocul ei dă

Tandem

VECINA DE ALĂTURI de Pierre Chesnot ● TEATRUL NAȚIONAL „I.L. CARAGIALE” din BUCUREȘTI ● Data reprezentației: 23 septembrie 2000 ● Regia și versiunea scenică: Victor Moldovan ● Decorul: Ștefania Cenean ● Costumele: Ioana Cantuniari ● Distribuția: Adela Mărculescu (Sophie), Damian Crășmaru (Bertrand).

Adela Mărculescu și Damian Crășmaru

fior poetic replicilor banale, ecou probabil al recitalurilor de poezie susținute cu o fervoare de neuitat. Damian Crășmaru, actor de tip romantic, făcut din lumini și umbre, surprinde prin accentele comice de foarte bun gust, care dau unui rol în fond banal complexitate și savoare. Amândoi actorii respectă indicația *moderato cantabile*, perfect adecvată unor asemenea piese ușoare, dar

riscând să banalizeze un text mai complex. La reușită contribuie în mare măsură costumele extravagante și inspirate ale Ioanei Cantuniari care, cel puțin la reprezentația la care am asistat, a polarizat aproape toată atenția asistenței prin înfățișarea ei spectaculoasă de Nadine ajunsă la vârsta înțelepciunii.

Adrian Mihalache